

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

VI. Ex his multorum criminationibus est appetitus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A gendum esse videtur, sed sario alia mystica, & semen *πνευματικόν* & *τοπὸν*, cuius auctor ipse Deus est: serere enim animas dici potest, quatenus eas in varia corpora iuxta Origenis sententiam distribuit: tunc autem certas iisdem pro meritis qualitates inferi putavit Adamantius, eaque quia seminantur in animis, tum cum ipsa animarum administratur sario, spermatias dixit: quæ si qualitatum, animæ Abrahami, vel iusti alterius viri ingenitarum similes sint, & diligenter excolantur, filios nos Abrahæ, vel viri alterius iusti efficiunt, mystico quodam & spiritali modo. Germanum hunc esse Origenis sensum ex totius loci attenda lectione intelligitur, sed ex eo præsertim, quod qualitatum illarum variam ac inæqualem dispensationem causas ortum præcedentes habere dixit. Inde enim colligitur animarum *σπέρματι*, quæ cum animarum propagatione ex traduce stare non potest. Huc

B adde frequentes Origenis adversum hanc sententiam excursus, quorum si eum iam poenitet, nimia utique inconstantia, & tanto viro indignæ reus fuerit. Suffragantur huic expositioni, quæ legimus Tom. 13. in Iohann. p. 236. *τὸ ὅτι καὶ τῆς ψυχῆς δοκεῖ μοι διηλεῖν αὐτὸ ἐκ καθάρου τῆς ἀφροσύνης ψυχῆν ὡς ἀφροσύνην εἰς τὸ θῆν τετον, καὶ τὸ σπέρμα τὸ σπέρμα τὸν, καὶ ἀφροσύνην καὶ, οὐκ ἀφροσύνην καὶ τὸ σπέρμα τὸν, ἀφροσύνην ἢ ἐν ἀγαλλιάσει, ἢ ἐν τῇ καλῇ γέωρησιν, καὶ ὡς ἐκείνη, καὶ παλινογενεῖαι τὰ σπέρματα, καὶ ὡς ἐκείνη.*

V. Institutam porro in animo opinionem persequens Origenes, ad superiora illud quoque adjecit, Mentis in pejus delapsas idcirco ψυχὰς fuisse dictas, quod ipsarum pietatis & charitatis fervor refrigerit. Hæc habentur libr. 2. *αὐτὸ ἀρχῆς*, cap. 8. ubi Deum ignem esse docet, igneos Angelos, nobisque ipsis spiritu ut ferveamus præcipi, si modo Deo placere velimus: impios autem, frigidos & esse & dici: Diabolum ipsum Dracone eo significari, qui in mari regnare dicitur. Tum ita concludit: *Si ergo ea quæ sancta sunt, & ignis, & lumen, & ferventia nominantur; quæ autem contraria frigida, & charitas peccato dicitur frigescere, requirendum est ne forte & nomen anima, quæ Græce dicitur ψυχή, à frigescendo de statu diviniori ac meliore dictum sit, & translatum inde quod ex calore illo naturali & divino refriguisse videatur; & ideo in hoc quo nunc est statu, & vocabulo sita sit.* Confimilem huic locum indidem adducit Iustinianus in calce Epistolæ ad Menam.

Epiphanius Har. 64. cap. 5. & in Epistol. ad Iohann. Hierosol. cap. 2. dixisse Origenem refert ψυχὰς vocitatas, *ἢ τὸ ἀνωθεν πνεύματι*. Id vertit doctissimus Interpres, quod *caelitus afflata sit*; quæ sane mihi probari non potest expositio; nam animas quidem desuper imitti affirmavit Origenes; afflari vero vel inspirari anima multo ante condita non magis dici potest quam Angelus, quem nemo desuper afflari dixerit, cum de cælo in terras ablegatur. Vertendum ergo, quod *sursum refrigerit.*

VI. Ex his Adamantij circa animæ originem placitis nata est octava à criminationibus, quas ipsi objici solitas repræsentat & diluit Pamphilus in Apologia. Illa certe postquam proluxe confutavit Iustinianus in Epistola ad Menam, tum Scripturæ sanctæ, tum Patrum auctoritate, ab ipsis deinde anathematismos suos eidem Epistolæ subnexos auspiciatus est; atque illa quisquis fuerit amplexus, anathema esse saneit, eademque rursus configit in Epistola ad Quintam Synodum, quæ est apud Cedrenum. Diu porro tunc erat, postquam vana hæc Origenis cogitata castigaverat Methodius, ut ex ejus Excerptis discere est, quæ Epiphanius nobis, & Photius asserunt: castigaverat & Casarius Gregorij Nazianzeni frater Dialogo 3. Inter. 149, & sequentibus (si modo Dialogorum istorum revera Auctor est, uti fertur, iste Casarius) castigaverat & Gregorius Nyssenus libro *αὐτὸ καὶ τοσούτους ἀνθρώπων*, cap. 38. & Epiphanius Har. 64. cap. 4. & in Epistola ad Iohann. Hierosolym. c. 2. quibus locis putasse dicit Adamantium ψυχῶν dictam, *ἢ τὸ ἀνωθεν πνεύματι*, & *ἀφροσύνη*, *ἢ τὸ ἀφροσύνη* ψυχῶν ἐν τῷ σπέρματι, & σπέρμα quasi σπέρμα, eo quod ita animam in se clausam habeat, quomodo sepulchra & tumuli cadavera mortuorum: castigaverat & Theophilus Alexandrinus, & Hieronymus Epist. 59. ad Avit. cap. 1, & 2. & Epist. 61. ad Pammach. cap. 3, & 5, & 6. & Epist. 65. ad Pammach. & Ocean. cap. 2. & libr. 5. Comment. in Jerem. cap. 24. & in Epistola ad Demetriadem cap. 9. ubi animarum *σπέρματι* in Ægypto & Orientis partibus olim grassatam, suis temporibus abscondite quasi in foventis viperarum apud plerosque versari que- ritur, illarumque partium polluere puritatem, & quasi hereditario malo serpere in paucis, ut perveniat ad plurimos; & in Commentar. in Psalm. 89. ubi dogmati huic hæresicos nomen inurit, quemadmodum & in Comment. in Jerem. 29. aliisque locis, quos brevitatis gratia prætermitto: castigaverat & Orosius in Commonitorio ad Augustinum, & Augustinus in libello contra Priscillianistas & Origenistas, cap. 8, & 11. & libr. 11. De Civit. Dei, cap. 23. ubi confictas illas de animarum progressibus & regressibus fabulas erudite refellit: castigaverat & Leo Papa in Epist. 11. quæ est ad Iulianum Coënsensem, & Gennadius De dogmatib. cap. 14. & Leontius in lib. De sectis; maxime vero Cyrillus, qui Theophili patris sui, non in Alexandrino solum Episcopatu, sed in infenso etiam adversus Origenem odio successor, hanc ejus de animarum origine sententiam, Iohannis Evangelium explanans, multiplici-

argumentorum apparatu subvertit. Nec minori studio post Quintam Synodum eandem A impugnarunt doctrinam Facundus Hermianensis libr. 1. cap. 6. & Cyriacus Monachus, quem narrat Symeon Metaphrastes dicenti Cyrillo dogmata de praeexistentia & restitutione in eundem statum ab Origenistis quasi media & ab omni periculo aliena haberi, respondisse Nequaquam esse media, & vacare periculo dogmata de praeexistentia, imo esse labrica potius & periculosa. Impugnauit & Antipater Bostrenus scriptor aetatis mihi nondum compertae, in dissertationibus aduersus Origenem, quas Eclogis suis intexuit Iohannes Damascenus. Damnatur ea quoque in Origene à Synodo Quinisexta Can. 1. & à Sophronio Hierosolymitano in Epistola ad Sergium Constantinopolitanum, ab Isidoro, Iohanne Damasceno, Georgio Synkello, Cedreno, Suida, Niceta, Vincentio Bellovacense, Nicephoro, & Guidone Came-

Eclog. Ioh. Dama c. Tit. ad a. 10. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

VII. Platoni porro hic quoque regendum se Adamantium praebuit. Ille autem in Phaedone, & Epinomi, & libr. 10. De legib. & in Timaeo, aliique locis, doctrinam hanc disertissimis explicat verbis, quam magna subinde Veterum pars arripuit. Nec huius sane fuit ipse sententiae architectus; eam quippe multo prius propugnauerant Pythagoras & Empedocles. In dogmatibus, inquit Origenes libr. 1. contr. Celsi. *ἐν ἡρώδῳ τοῦ ἑλλήνου καὶ τῶν ὑποφασιστικῶν λόγων. λέγει ὅτι τὰς ψυχὰς πρὸ τῆς γενέσεως καὶ τῆς ἀνάστασεως, καὶ τῆς ἐπιδημιολογίας, ἐκ τοῦ ἀδίου ἀνομοκροτοῦ πάλιν ὁμοκροτοῦ. εἰκελευσθησὶν οὐρανὸν ἀστῆρας, εἰκελευσθησὶν καὶ τὰ ἀστῆρας ἔσθην;* & Hieronymus Epist. 82. quae est ad Marcellinum & Anaplychiam: *Super anima statu memini vestrae quaestiuiculae, imo maxime Ecclesiasticae quaestiuiculae: utrum lapsa de caelo sit, ut Pythagoras Philosophus, omnesque Platonici, & Origenes putant.* Simile nanciscaris in Epistola Iustiniani ad Quintam Synodum, & apud Nicetam in Thefauro orthod. fid. libr. 4. Har. 31. Sed & ipso Pythagora antiquior Orpheus animam in corpore panis dixit. Testatur id Plato in Cratylo, ubi & vocis *ὀρέμω* originationem petit à *ὄρμη*. Locum refert Clemens Alexandrinus Strom. libr. 3. atque item alterum Philolai Pythagorici, qui id ipsum ex veteribus Ethnicorum Theologis & Varibus adstruit. Merito itaque Harmenopolus in libro De sectis, & Elias Cretensis Nazianzeni Interpres è Graecorum fontibus sententiam suam Origenem hausisse dicunt.

VIII. At eam tamen quo Christianis approbaret, non rationibus duntaxat, sed quaeris etiam Scripturae sacrae testimoniis fulcire conatus est, qui nobis à Patribus exhibentur. Atque hos quidem refert Epiphanius in Epistol. ad Iohann. Hierosolym. cap. 2. è Psalm. 118. 67. *Prinsquam à militia humilitaret, ego deliqui:* è Psalm. 114. 7. *Revertere anima mea in requiem tuam:* è Psalm. 141. 8. *Educe de carcere animam meam:* & è Psalm. 114. 9. *Constitetur Domino in regione vivorum.* Apponit & istum Hieronymus in Epist. ad Demetriad. cap. 9. è Iohann. 9. 2. *Iste peccavit, ut caecus ex utero nasceretur, an parentes eius? & illos praeterea libr. 1. Comment. in Epist. ad Ephes. 1. 4. è Psalm. 119. 5. *Hei mihi, quia incolatus meus prolongatus est; habitavi cum habitantibus Cedar, multum peregrinata est anima mea:* è Rom. 7. 24. *Miser ego homo! qui me liberabit de corpore mortis huius? & è Philipp. 1. 23. *Melius est reverti, & esse cum Christo:* & è Psalm. 89. 1, 2. *Domine refugium factus es nobis in generationem & generationem: antequam montes firmarentur, & fieret terra, & orbis terrarum.* Apponit & illum in Ephef. 1. 17. è Psalm. 21. 28. *Remiscentur & convertentur ad Dominum omnes fines terra. Ex hoc denique Iohann. 1. 9. *Erat lux vera, qua illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, causae suae robur Origenem vel Origenistas accessivisse dicit Cyrillus in eundem Iohannis locum.****

IX. Sed manifesto repugnat illud Zachariae 12. 1. *Dicit Dominus extendens caelum, & fundans terram, & frugens spiritum hominis in eo;* quod commento huic Origeniano à nonnullis oppositum est: repugnat & illud Iohannis 9. 3. *Respondit Iesus, neque hic peccavit, neque parentes eius; sed ut manifestentur opera Dei in illo;* unde mirari subit stuporem Origenis, qui praecedens istud comma: *Rabbi, quis peccavit, hic, aut parentes eius, ut caecus nasceretur?* in sui delirij defensionem usurpavit: ad voluntatem quippe Dei causam caecitatis illius referens Christus, ansam omnem abstulit detorquenda illius ad peccata vitam praecedentia. Apertius etiam repugnat illud, Rom. 9. 11, & seq. quod ad subruendam hanc Origenis opinionem usurpat Augustinus in Epistola ad Optatum Milevitanum: *Cum enim nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent, aut mali, (ut secundum electionem propositum Dei maneret) non ex operibus, sed ex vocante dictum est ei: Quia major serviet minori, sicut scriptum est; Iacob dilexi, Esau autem odio habui. Quid ergo dicemus? numquid iniquitas apud Deum? Absit. Moysi enim dicit: Miserebor cuius miserebor; & misericordiam prestabo cuius miserebor. Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. Quae licet Origenis fabulas funditus labefactent; haec tamen ipsa Pauli verba ad suae causae defensionem adducit libr. 2. *ad Cor. cap. 9.* sed aliter exponit ac vulgo exponi solent. Quod enim ait Apostolus, antequam boni quicquam vel mali egissent, à Deo destinatos, non ex operibus meritos, hic ut diligeretur, ille ut odio haberetur; refert ille ad opera in terris & vita hac admessa, quae nullam Deo destinationis suae causam dederint: operum autem vitam hanc praecedentium merita nequaquam ab Apostolo infringi*